

Europa, la o răscruce a politicii fiscale

Relaxarea politicii fiscale europene este motivată de condițiile favorabile ale pieței de obligațiuni, concomitent cu climatul economic nefavorabil și cu cererile publicului de sprijin pentru politicile pe termen scurt, după anii de austeritate.

Data fiind situația din zona euro, există o necesitate de asigurare în ceea ce privește concordanța politicilor naționale cu menținerea integrității zonei monedei unice. Există, în acest sens, nevoia reformelor structurale, combinate cu sprijin fiscal imediat, fiind țări care au reușit să implementeze schimbări structurale în ciuda pozițiilor financiare dificile, cum ar fi Grecia, Portugalia sau Spania.

Un pilon important este reprezentat de angajamentele credibile pentru consolidarea fiscală pe termen mediu. În vreme ce există dezacorduri în ceea ce privește problema țărilor din zona euro referitoare la cerere și ofertă, toți factorii implicați sunt de acord pe tema creșterii.

În contextul unei creșteri economice reduse, al șomajului extrem de ridicat și al unei inflații în scădere, aflată deja la niveluri minime, președintele Băncii Central-Europene, Mario Draghi, a punctat asupra necesității unei politici fiscale care să joace un rol mai important în sprijinirea cererii din zona euro.

Cea mai disponibilă măsură a impactului economic asupra politicii fiscale, în opinia analistului James McCormack de la Fitch Ratings, este reprezentată de schimbarea anuală a balanței primare ajustate ciclic. Acesta este, practic, impulsul fiscal pentru economia reală - pozitiv când politica fiscală sprijină creșterea sau negativ când politica fiscală nu o sprijină.

Conform celor mai recente date ale Comisiei Europene, impulsul fiscal negativ a fost în declin în toată zona euro încă din 2011. Cu excepția unor state ca Irlanda sau Cipru, unde impulsul fiscal negativ a rămas consistent, tendința de relaxare poate fi observată în întreaga Uniune Europeană. Motivele care au condus la acest efect au fost :

1. Randamentele au scăzut considerabil în toată zona euro, cu precădere în statele periferice, reducând astfel politica de disciplină care a fost impusă pieței în 2011 și la începutul lui 2012.
2. În multe state, *istovirea fiscală* impune limite practice unor noi măsuri de austeritate. Perspectiva publicului este că extinderea austerității prelungește criza economică, dar cea mai recentă monitorizare a Fondului Monetar Internațional indică necesitatea unor ajustări primare în multe economii avansate, inclusiv din zona euro.
3. Datele macroeconomice recente, îndeosebi cele referitoare la creșterea PIB din al doilea trimestru, sunt slabe, susținând astfel ideea că este nevoie de o acțiune fermă la nivelul factorilor de decizie.
4. Factorii care declanșează cererea, deși au un impact pozitiv pe termen scurt, implică mai multe costuri pe termen lung, în vreme ce măsurile de sprijin pentru ofertă aduc costuri pe termen scurt și beneficii pe termen mediu și lung. Astfel, publicul va prefera întotdeauna prima opțiune celei de-a doua.